

V. Порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ

1. Загальні умови приєднання (технічного доступу) до ГРМ

1. Власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.

Оператор ГРМ зобов'язаний розміщувати на своєму вебсайті інформацію про умови приєднання до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), та методологію встановлення плати за приєднання до газорозподільної системи, затверджену Регулятором.

Закупівля товарів, робіт і послуг з проектування, будівництва, реконструкції та/або технічного переоснащення об'єктів газопостачання (до точки приєднання замовника) під час надання послуг з приєднання здійснюється Оператором ГРМ (крім розроблення проектної документації на будівництво мереж зовнішнього газопостачання при стандартному приєднанні) на конкурентних засадах.

За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.

2. Об'єкти (установки) газодобувних підприємств та виробників біогазу або інших видів газу з альтернативних джерел, які мають намір приєднатися з метою передачі видобутого/виробленого ними газу до ГРМ, приєднуються з урахуванням того, що видобутий/вироблений ними газ в місці його передачі до ГРМ за своїми фізико-хімічними характеристиками має відповідати нормативно-правовим актам, що регулюють питання якості природного газу. При цьому місце передачі газу має бути обладнано приладами (зокрема хроматографом, потоковим густиноміром, вимірювачем точки роси), які на безперервній основі забезпечують контроль фізико-хімічних показників газу, з можливістю дистанційного їх контролю, передачі даних та припинення подачі неякісного газу до ГРМ.

3. Оператор ГРМ може відмовити замовнику в приєднанні його об'єкта (земельної ділянки) до об'єктів газорозподільної системи, що на законних підставах перебувають у власності чи користуванні (у тому числі експлуатації) Оператора ГРМ, лише за наявності однієї з таких підстав:

відсутність або недостатність вільної потужності на об'єктах газорозподільної системи, у тому числі при замовленні тиску газу для потреб об'єкта замовника понад 1,2 МПа;

у разі недотримання замовником процедури приєднання, визначеної [Законом України](#) «Про ринок природного газу», [Кодексом ГТС](#) та/або цим Кодексом.

Відмова у приєднанні замовника до газорозподільної системи повинна містити посилання на відповідну норму [Закону України](#) «Про ринок природного газу», або [Кодексу ГТС](#), або цього Кодексу, яка не виконана замовником та перешкоджає чи унеможливорює надання Оператором ГРМ послуги з приєднання об'єкта замовника.

Про відмову в доступі до газорозподільної системи Оператор ГРМ повідомляє (із зазначенням причин відмови) замовника та територіальний орган Регулятора протягом п'яти робочих днів. Скарги на рішення Оператора ГРМ щодо відмови в доступі до газорозподільної системи розглядаються відповідно до порядку розгляду скарг Регулятором.

Порядок визначення Оператором ГРМ величини вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резервної потужності), а також її опублікування у розрізі ГРП визначений [розділом VII](#) цього Кодексу.

За зверненням замовника Оператор ГРМ зобов'язаний протягом десяти робочих днів надати інформацію щодо величин технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) в певній точці/ділянці ГРМ, визначеній замовником. При цьому інформація щодо величин потужності на ГРП надається на безоплатній основі, інформація щодо величин потужності в іншій точці/ділянці ГРМ надається протягом зазначеного строку після сплати замовником послуги Оператора ГРМ з гідравлічного розрахунку в зазначеній точці/ділянці.

Замовник має право замовити проведення гідравлічного розрахунку у Оператора ГРМ або в іншого суб'єкта господарювання (крім Оператора ГРМ).

Оператор ГРМ на запит (звернення) замовника про надання вихідних даних (документів), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку, зобов'язаний протягом десяти робочих днів надіслати замовнику рахунок на оплату за надання таких вихідних даних (документів) та протягом десяти робочих днів з дня отримання оплати від замовника надати замовнику зазначені вихідні дані (документи).

Оператор ГРМ зобов'язаний розміщувати на власному вебсайті інформацію щодо вартості вихідних даних (документів) для гідравлічного розрахунку.

4. Приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у [додатках 15, 16](#) до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання ([додаток 17](#)), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.

Технічні умови приєднання включають ситуаційний план (ескізне креслення) розміщення ділянки газопроводу, на якому встановлюється точка приєднання та визначається прогнозована точка вимірювання (місце встановлення вузла обліку).

Якщо на дату подання заяви про приєднання до ГРМ на об'єкті чи земельній ділянці замовника відсутній діючий газопровід (відсутня існуюча межа балансової належності), точка приєднання (запроектована межа балансової належності) визначається на межі земельної ділянки замовника або, за його згодою, на території такої земельної ділянки.

Якщо в заяві на приєднання (опитувальному листі Оператора ГРМ) замовник визначає виконавцем будівельних робіт з приєднання іншого (крім Оператора ГРМ) суб'єкта господарювання, то точка приєднання визначається в існуючій газорозподільній системі Оператора ГРМ та збігається з місцем забезпечення потужності, від якого замовник забезпечує

будівництво газових мереж внутрішнього газопостачання відповідно до вихідних даних Оператора ГРМ, визначених в технічних умовах приєднання.

5. За необхідності реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта, у тому числі в результаті зміни форми власності чи власника цього об'єкта, за умови, що це не призведе до необхідності збільшення технічної (пропускної) потужності ГРМ в точці приєднання (не потребуватиме збільшення типорозміру комерційного лічильника газу), новий договір на приєднання з новим чи діючим власником об'єкта не укладається. При цьому у випадку перенесення вузла обліку та/або зменшення його типорозміру (номінальної потужності) або зміни місця розташування газових приладів (пристроїв) в установленому законодавством порядку вносяться відповідні зміни до проєктної документації, а у разі її відсутності розробляється нова проєктна документація, що забезпечується за рахунок сторони, яка ініціювала реконструкцію чи технічне переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта. Внесення змін до проєктної документації в частині комерційного вузла обліку газу здійснюється на підставі оформлених (виданих) Оператором ГРМ технічних умов на реконструкцію комерційного вузла обліку.

Якщо за необхідності реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта, у тому числі в результаті зміни форми власності чи власника цього об'єкта, виникає необхідність збільшення технічної (пропускної) потужності ГРМ в точці приєднання (збільшення типорозміру лічильника газу) або її перенесення, з новим чи діючим власником об'єкта має бути укладений новий договір на приєднання відповідно до умов цього Кодексу. При цьому, якщо заходи з приєднання по вже підключеному до ГРМ об'єкту потребуватимуть лише збільшення типорозміру лічильника газу, місце забезпечення потужності має збігатися з фактичною точкою приєднання цього об'єкта, а процедура приєднання має здійснюватися у порядку, визначеному в [пункті 5](#) глави 2 цього розділу.

При письмовому зверненні споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) про зменшення приєднаної (дозволеної) потужності його об'єкта, визначеної в технічних умовах приєднання та/або проєктній документації, в установленому законодавством порядку вносяться відповідні зміни до технічних умов приєднання та/або проєктної документації, які погоджуються з Оператором ГРМ. У такому разі змінюються (зменшуються) типорозмір (номінальна потужність) комерційного вузла обліку в точці вимірювання та приєднана потужність об'єкта споживача, а Оператор ГРМ коригує дані технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) на відповідній ГРП згідно з вимогами [розділу VII](#) цього Кодексу. При цьому заходи із заміни комерційного ВОГ забезпечуються Оператором ГРМ за рахунок споживача у строк, що не повинен перевищувати: для побутового споживача - три календарних місяці з дати компенсації споживачем затрат Оператора ГРМ на заміну комерційного ВОГ; для споживача, що не є побутовим, - у строк, узгоджений між Оператором ГРМ і споживачем.

6. Якщо замовник забезпечує виконання підготовчих, проєктних, будівельно-монтажних, пусконаладжувальних робіт, необхідних для приєднання до газорозподільної системи, самостійно і за власні кошти, то вартість цих робіт не включається в розрахунок вартості послуги приєднання.

2. Порядок приєднання об'єктів замовників до ГРМ

1. Для приєднання об'єкта будівництва або існуючого об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператора ГРМ їх власник (замовник приєднання) має звернутися до цього Оператора ГРМ із заявою про приєднання, яка подається в довільній формі.

Одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік таких документів:

1) заповнений опитувальний лист за формою, затвердженою Оператором ГРМ, у якому зазначаються технічні параметри об'єкта замовника, що має приєднатися до газорозподільної системи. Опитувальний лист має передбачати положення, згідно з якими замовник матиме право обирати на свій розсуд виконавця проектних, будівельних робіт з приєднання та робіт зі встановлення вузла обліку газу серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. Оператор ГРМ не має права вимагати додаткової інформації від замовника, крім тієї, яка передбачена опитувальним листом та цим пунктом;

2) копії документів, якими визначено право власності чи користування замовника на об'єкт (приміщення), та/або копію документа, що підтверджує право власності чи користування на земельну ділянку (з графічним планом земельної ділянки). Якщо в документах на земельну ділянку відсутній графічний план земельної ділянки (відсутній кадастровий план), замовник має надати Оператору ГРМ ситуаційний план (схему) щодо місцезнаходження земельної ділянки замовника із визначенням її меж;

3) копії документів замовника:

які посвідчують фізичну особу або її представника (для фізичних осіб);

які посвідчують статус юридичної особи чи фізичної особи - підприємця та її представника (для юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців);

про взяття на облік або реєстрацію у Державній фіскальній службі відповідно до вимог [Податкового кодексу України](#);

4) копію належним чином оформленої довіреності на представника замовника, уповноваженого представляти інтереси замовника під час процедури приєднання (за потреби);

5) рішення постійно діючої комісії для розгляду питань щодо відключення споживачів від систем (мереж) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води згідно з [Порядком відключення споживачів від систем централізованого опалення та постачання гарячої води](#), затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26 липня 2019 року № 169, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 27 серпня 2019 року за № 982/33953, щодо відключення будівлі, у тому числі житлового будинку, квартири/нежитлового приміщення, від системи централізованого опалення та/або гарячого водопостачання (для замовника, який має намір влаштувати в будівлі, квартирі та/або нежитловому приміщенні багатоквартирного будинку, який введений в експлуатацію, систему індивідуального чи автономного теплопостачання).

У документах щодо оформленої земельної ділянки мають бути враховані вимоги норм чинного законодавства щодо правового режиму земель охоронних зон об'єктів газорозподільних мереж.

2. Якщо дані в опитувальному листі чи поданих документах потребують уточнення або подані не в повному обсязі, та/або в ситуації, коли найближче місце забезпечення потужності знаходиться на ділянці ГРМ, яка використовується Оператором ГРМ за договором з її власником та потребує узгодження з ним нових приєднань, Оператор ГРМ повинен протягом п'яти робочих днів з дня реєстрації заяви про приєднання направити замовнику письмовий запит щодо уточнення цих даних. При цьому встановлений цією главою термін видачі проєкту договору на приєднання та технічних умов приєднання призупиняється на час уточнення даних. Запит щодо уточнення даних повинен включати вичерпний перелік зауважень.

Якщо у найближчій точці/ділянці ГРМ відсутня вільна потужність для приєднання об'єкта замовника, Оператор ГРМ зобов'язаний направити замовнику запит у такі ж терміни, що й запит щодо уточнення даних. У своєму запиті Оператор ГРМ має одночасно запропонувати замовнику (для подальшого обрання замовником одного з варіантів):

іншу найближчу точку забезпечення потужності;

провести реконструкцію відповідної ділянки ГРМ, у якій знаходиться найближча точка забезпечення потужності.

Встановлений цією главою термін видачі проєкту договору на приєднання та технічних умов приєднання призупиняється на час отримання відповіді від замовника.

Для приєднання об'єкта замовника до газових мереж, які не належать Оператору ГРМ та підключені до його ГРМ і які в результаті приєднання об'єкта замовника набудуть статусу газорозподільної системи, Оператор ГРМ зобов'язаний звернутися до власника зазначених газових мереж для отримання письмової згоди на приєднання об'єкта замовника до його газових мереж. Замовник має право самостійно отримати згоду власника газових мереж. При цьому між власником зазначених мереж і Оператором ГРМ має бути підписана угода (про наміри, меморандум тощо) про зобов'язання власника укласти з Оператором ГРМ перед пуском газу на об'єкт замовника один із договорів на користування газових мереж (господарського відання, користування чи експлуатації), передбачених цим Кодексом.

При відмові замовнику в приєднанні його об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператор ГРМ зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня реєстрації заяви про приєднання (або дати отримання уточнених даних) письмово повідомити про це замовника з відповідним обґрунтуванням такого рішення. Копія письмової відмови в приєднанні в цей самий строк має бути передана до територіального органу Регулятора.

За відсутності зауважень до поданих документів або після їх усунення Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви про приєднання (або дати усунення зауваження) на підставі даних опитувального листа, поданих документів та параметрів місця забезпечення потужності і точки приєднання визначає тип приєднання замовника та у цей самий строк надає йому (у визначений в опитувальному листі спосіб) проєкт договору на приєднання, проєкт технічних умов приєднання та відповідні рахунки щодо їх оплати.

Вартість послуг з надання замовнику технічних умов приєднання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.

Договір на приєднання та технічні умови приєднання набувають чинності з дати повернення їх Оператору ГРМ підписаними замовником та за умови оплати вартості послуг з надання

замовнику, договору на приєднання та технічних умов приєднання, якщо вона передбачена чинним законодавством.

3. Якщо відповідно до даних опитувального листа та поданих із заявою на приєднання документів об'єкт (земельна ділянка) замовника підпадає під стандартне приєднання і замовник визначає Оператора ГРМ виконавцем проектних та будівельних робіт зовнішнього газопостачання, точка приєднання для замовника відповідно до договору на приєднання має визначатися на межі земельної ділянки замовника або за його згодою на території такої земельної ділянки. При цьому плата за приєднання (вартість послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника), що визначається в договорі, має відповідати платі за стандартне приєднання, яка встановлена Регулятором для такого типу приєднання.

Після укладення договору на приєднання Оператор ГРМ забезпечує в установленому цією главою порядку приєднання об'єкта чи земельної ділянки замовника (будівництво газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання) впродовж тримісячного строку з урахуванням вимог цього Кодексу та графіка оплати замовником за договором. Зокрема, Оператор ГРМ за договором на приєднання забезпечує:

- 1) оформлення земельних відносин щодо траси прокладання газових мереж зовнішнього газопостачання;
- 2) отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки під газовими мережами зовнішнього газопостачання (за необхідності);
- 3) виконання інженерно-геодезичних вишукувань;
- 4) розробку та затвердження проекту зовнішнього газопостачання;
- 5) отримання в установленому законодавством порядку дозвільних документів про початок будівельних робіт;
- 6) будівництво та введення в експлуатацію новозбудованих (реконструйованих) газових мереж зовнішнього газопостачання;
- 7) встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу;
- 8) відновлення благоустрою, що було порушено внаслідок будівництва;
- 9) підключення газових мереж зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності;
- 10) підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання з урахуванням вимог цього Кодексу;
- 11) пуск газу на об'єкт замовника та укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) з урахуванням вимог цього Кодексу.

За домовленістю сторін в договорі на приєднання може бути визначений більший або менший строк виконання зазначених заходів, у тому числі з урахуванням строку, необхідного Оператору ГРМ для погодження та оформлення права користування земельною ділянкою під газовими мережами зовнішнього газопостачання відповідно до встановленого законодавством порядку.

4. Якщо відповідно до даних опитувального листа Оператора ГРМ та поданих із заявою на приєднання документів об'єкт (земельна ділянка) замовника підпадає під тип приєднання, що не є стандартним, і замовник визначає Оператора ГРМ виконавцем будівельних робіт зовнішнього газопостачання (незалежно від виконавця розробки проекту зовнішнього газопостачання), точка

приєднання для замовника відповідно до договору на приєднання має визначатися на межі земельної ділянки замовника або за його згодою на території такої земельної ділянки. При цьому договір на приєднання має передбачати норму з відстроченням визначення плати за приєднання (вартості послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника) та строку його виконання, які в подальшому визначаються окремою додатковою угодою після розробки проєкту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини, якими визначається весь обсяг робіт, та проєкту внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку та кошторису реалізації цих заходів, якщо точка вимірювання визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання.

Після укладання договору на приєднання виконавець розробки проєкту зовнішнього газопостачання на підставі технічних умов приєднання забезпечує:

отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки під газовими мережами зовнішнього газопостачання (за необхідності);

виконання інженерно-геодезичних вишукувань;

розробку та затвердження в установленому порядку проєкту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини.

Проєкт зовнішнього газопостачання має передбачати весь комплекс робіт, пов'язаних з приєднанням (будівництвом та введенням в експлуатацію газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання об'єкта замовника) та підключенням об'єкта замовника до ГРМ, включаючи заходи з відновлення благоустрою, що було порушено внаслідок будівництва.

Якщо розроблення проєкту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, зазначений проєкт та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ, при цьому один екземпляр проєкту після його погодження передається (залишається) Оператору ГРМ. Погодження проєкту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, якщо інше не передбачено законодавством. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень з посиланням на конкретне положення [Закону України](#) «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або цього Кодексу, якому не відповідає розроблений проєкт.

Вартість послуги Оператора ГРМ з погодження проєкту зовнішнього газопостачання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.

У разі незгоди з вартістю та/або заходами, передбаченими проєктом зовнішнього або внутрішнього газопостачання, сторона договору на приєднання може ініціювати експертизу проєкту, яка здійснюється відповідно до вимог законодавства та за рахунок її ініціатора. Результати експертизи є обов'язковими для замовника послуги з приєднання та Оператора ГРМ.

Після погодження в установленому законодавством порядку проєкту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів направляє замовнику додаткову угоду до договору на приєднання, у якій визначає строк забезпечення послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника до ГРМ (будівництва газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання) та вартість цієї послуги (плати за приєднання), розраховану відповідно до методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем,

затвердженої Регулятором. При цьому строк забезпечення приєднання визначається в договорі на приєднання з урахуванням строку, необхідного для виконання будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт, та строків, необхідних для закупівлі відповідних товарів, робіт і послуг, а також погоджень, передбачених проектом зовнішнього газопостачання. Вартість розробки проекту зовнішнього газопостачання не включається до плати за приєднання (вартості послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника), якщо розробку проекту забезпечував замовник.

Якщо на дату підготовки Оператором ГРМ технічних умов приєднання є необхідність створення додаткової потужності в місці забезпечення потужності, необхідно виходити з такого:

технічні умови приєднання видаються замовнику з урахуванням розвитку об'єктів газорозподільної системи для створення резерву потужності у місці забезпечення потужності замовника. У технічних умовах окремо зазначається величина загальної технічної (пропускної) потужності в місці забезпечення потужності, яка має бути створена;

необхідні витрати для виконання в повному обсязі робіт згідно з проектом зовнішнього газопостачання фінансуються за рахунок пропорційної участі наступних замовників (у разі їх наявності), що будуть приєднуватися до того самого місця забезпечення потужності, та/або за зверненням замовника за рахунок коштів поворотної фінансової допомоги, яка має повертатися при приєднаннях інших замовників до того самого місця забезпечення потужності, та з урахуванням їх дольової участі;

в технічних умовах приєднання наступних замовників місце забезпечення потужності має збігатися з місцем забезпечення потужності первинного замовника, для якого технічними умовами передбачено створення резерву потужності. При цьому в договорах на приєднання наступних замовників визначається їх дольова участь (сума компенсації витрат) на створення резерву потужності, яка визначається як співвідношення замовленої ними потужності в точках приєднання до загальної технічної потужності в місці забезпечення потужності;

договір поворотної фінансової допомоги укладається в порядку, встановленому законодавством, при цьому кошти, залучені як поворотна фінансова допомога, повертаються на умовах цього договору, але в строк не більше п'яти років з дати надання поворотної фінансової допомоги.

Після визначення договором на приєднання вартості послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника (плати за приєднання) Оператор ГРМ у термін, визначений договором на приєднання, та з урахуванням графіка оплати замовника за цим договором забезпечує в установленому законодавством порядку:

оформлення земельних відносин щодо траси прокладання газових мереж зовнішнього газопостачання;

отримання в установленому законодавством порядку дозвільних документів про початок будівельних робіт;

будівництво та введення в експлуатацію новозбудованих (реконструйованих) газових мереж зовнішнього газопостачання;

встановлення вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу (з урахуванням пункту 7 цієї глави);

відновлення благоустрою, порушеного внаслідок будівництва;

підключення газових мереж зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності;
підключення газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання з урахуванням вимог цього Кодексу;

пуск газу на об'єкт замовника та укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) з урахуванням вимог цього Кодексу.

5. Якщо в опитувальному листі та/або заяві на приєднання замовник визначає виконавцем будівельних робіт з прокладання газових мереж до його земельної ділянки іншого (крім Оператора ГРМ) суб'єкта господарювання (у тому числі якщо тип приєднання підпадає під стандартне приєднання), точка приєднання для об'єкта замовника визначається в існуючій газорозподільній системі Оператора ГРМ та збігається з місцем забезпечення потужності (максимально до нього наближена). У такому разі заходи, які забезпечуються Оператором ГРМ в рамках договору на приєднання, та вартість послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника (плата за приєднання) включають:

закупівлю, встановлення та приймання в експлуатацію вузла обліку (з урахуванням пункту 7 цієї глави);

розробку проєкту зовнішнього газопостачання (за його необхідності та у разі визначення Оператора ГРМ виконавцем розробки цього проєкту);

підключення газових мереж зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності (за їх наявності);

підключення газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання;

пуск газу на об'єкт замовника та укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) з урахуванням вимог цього Кодексу.

При цьому, якщо технічними умовами приєднання не буде передбачено вимог до проєктування газових мереж зовнішнього газопостачання (за їх відсутності), вартість закупівлі, встановлення та прийом в експлуатацію вузла обліку в точці вимірювання визначається кошторисною частиною проєкту внутрішнього газопостачання, а вартість інших послуг (підключення, пуск газу) визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання, затвердженої Регулятором.

Замовник після підписання договору на приєднання забезпечує в установленому законодавством порядку:

оформлення земельних відносин щодо траси прокладання газових мереж, що будуть будуватися замовником від точки приєднання;

отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки від точки приєднання (за необхідності);

виконання інженерно-геодезичних вишукувань;

розробку проєкту внутрішнього газопостачання з урахуванням вимог цього Кодексу;

отримання в установленому законодавством порядку дозвільних документів про початок будівельних робіт;

виконання підготовчих та будівельних робіт з прокладання газових мереж внутрішнього газопостачання від точки приєднання;

введення в експлуатацію в установленому законодавством порядку газових мереж внутрішнього газопостачання від точки приєднання;

відновлення благоустрою, порушеного внаслідок будівництва.

Якщо з урахуванням перспективи розвитку територій та забезпечення оптимальності витрат на створення газової інфраструктури на територіях є необхідність створення додаткової потужності газорозподільної системи в місці забезпечення потужності, то технічні умови приєднання видаються замовнику з урахуванням розвитку об'єктів газорозподільної системи для створення резерву потужності в місці забезпечення потужності замовника. При цьому в технічних умовах окремо зазначаються величина загальної потужності та величина потужності, яку замовив замовник.

6. Якщо об'єкт (земельна ділянка) замовника підпадає під стандартне приєднання, але замовник визначає себе виконавцем розробки проєкту зовнішнього газопостачання, а Оператора ГРМ виконавцем будівництва газових мереж зовнішнього газопостачання (газових мереж до земельної ділянки замовника), приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника здійснюється у порядку, визначеному в [пункті 4](#) цієї глави.

Якщо точка забезпечення потужності знаходиться на території або межі земельної ділянки замовника, тоді точка приєднання збігається з місцем забезпечення потужності і приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника здійснюється у порядку, визначеному в [пункті 5](#) цієї глави.

Якщо об'єкт (земельна ділянка) замовника підпадає під стандартне приєднання, але замовник визначає себе виконавцем організації та/або облаштування комерційного вузла обліку газу (незалежно від виконавця розробки проєкту зовнішнього газопостачання), а Оператора ГРМ виконавцем будівництва газових мереж зовнішнього газопостачання, приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника здійснюється у порядку, визначеному в пункті 4 цієї глави.

7. Прогнозована (орієнтовна) точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку природного газу), що має бути зазначена в технічних умовах приєднання та договорі на приєднання, визначається в точці приєднання.

Якщо з технічних причин неможливо чи недоцільно організувати місце встановлення вузла обліку в точці приєднання, місце встановлення вузла обліку визначається в найближчій точці до межі балансової належності. У такому разі проєктна та кошторисна частини щодо організації вузла обліку визначаються у відповідному проєкті зовнішнього або внутрішнього газопостачання.

При наданні послуги приєднання організація та облаштування комерційного вузла обліку забезпечується Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання в рамках договору про приєднання.

За ініціативою замовника (крім побутових споживачів) організацію і облаштування комерційного вузла обліку газу може бути здійснено суб'єктом господарювання, що має право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства, за рахунок такого замовника, який стає власником цього вузла обліку. У такому разі вартість цих робіт не включається в розрахунок вартості послуги приєднання.

Організація комерційного вузла обліку в точці вимірювання та введення його в експлуатацію здійснюється відповідно до вимог [розділів IX та X](#) цього Кодексу. Після завершення послуги з приєднання та введення в експлуатацію комерційного вузла обліку його власник у подальшому забезпечує за власний рахунок належний технічний стан комерційного ВОГ та його складових (ЗВТ).

Приймання в експлуатацію комерційного вузла обліку газу здійснюється Оператором ГРМ та за рахунок плати за приєднання.

Заходи з організації встановлення вузла обліку, під час приєднання об'єктів (установок) газовидобувних підприємств та виробників біогазу або інших видів газу з альтернативних джерел, мають передбачати встановлення приладів (зокрема, хроматографа, потокового густиноміра, вимірювача точки роси), які на безперервній основі будуть забезпечувати контроль фізико-хімічних показників газу, з можливістю дистанційного їх контролю і передачі даних та оперативного відключення подачі неякісного газу до газорозподільної системи.

8. Замовник на підставі вихідних даних для проектування газових мереж внутрішнього газопостачання, визначених у технічних умовах приєднання, забезпечує в установленому законодавством порядку та за власний рахунок розроблення проєкту внутрішнього газопостачання та будівництво і введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання від точки приєднання до власних газових приладів та пристроїв.

Якщо технічними умовами приєднання точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) буде визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання, проєкт внутрішнього газопостачання має передбачати заходи з організації вузла обліку та кошторисну частину щодо реалізації цих заходів, а сам проєкт внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку має бути погоджений з Оператором ГРМ. При цьому, якщо улаштування вузла обліку газу забезпечується Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання, то проєкт внутрішнього газопостачання додатково має бути погоджений з Оператором ГРМ у частині кошторису затрат на організацію вузла обліку.

Погодження здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 календарних днів, або в цей самий строк надається (за наявності) вичерпний перелік зауважень, який повинен містити посилання на конкретне положення [Закону України](#) «Про ринок природного газу», законодавства у сфері містобудівної діяльності або цього Кодексу, якому не відповідає розроблений проєкт.

За ініціативи замовника може бути проведена незалежна експертиза технічних умов приєднання (вихідних даних) на відповідність чинним стандартам, нормам та правилам. Проведення експертизи здійснюється незалежними організаціями, визначеними центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, у порядку, встановленому законодавством.

Результати експертизи є обов'язковими для замовника послуги з приєднання та Оператора ГРМ.

Оператор ГРМ, що допустив порушення чинних стандартів, норм та правил у підготовлених ним технічних умовах приєднання (вихідних даних), зобов'язаний компенсувати замовнику витрати, понесені ним на проведення експертизи.

Якщо виникає потреба в перенесенні існуючих складових ГРМ, роботи та супутні послуги, пов'язані з їх перенесенням, забезпечуються Оператором ГРМ за рахунок коштів ініціатора перенесення.

9. Оператор ГРМ впродовж десяти робочих днів у міській місцевості та п'ятнадцяти робочих днів у сільській місцевості після надання йому замовником підтвердних документів про введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання та їх фізичну наявність в точці

приєднання, а також передачі Оператору ГРМ одного екземпляра проєкту внутрішнього газопостачання зобов'язаний забезпечити підключення об'єкта замовника до ГРМ (фізичне з'єднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання) за умови дотримання замовником оплати вартості послуги з приєднання, якщо договором на приєднання не встановлений більш пізніший термін. При цьому на момент підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання Оператор ГРМ:

- 1) забезпечує приймання вузла обліку в експлуатацію відповідно до вимог цього Кодексу;
- 2) складає та підписує відповідно до вимог цього Кодексу з власником газових мереж внутрішнього газопостачання заяву-приєднання до договору розподілу природного газу з його персоніфікованими даними або технічну угоду про умови приймання-передачі природного газу, передбачену цим Кодексом для суміжних суб'єктів ринку природного газу;
- 3) складає та підписує з власником газових мереж внутрішнього газопостачання акт розмежування балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності сторін, який є невід'ємною частиною договору розподілу природного газу (технічної угоди);
- 4) здійснює заходи з унеможливлення несанкціонованого відбору природного газу на період до початку розподілу природного газу, в тому числі шляхом встановлення інвентарної заглушки та/або пломбування запірних пристроїв.

Пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання (на об'єкт споживача, суміжного суб'єкта ринку природного газу) здійснюється Оператором ГРМ в установленому законодавством порядку протягом п'яти робочих днів у міській місцевості та десяти робочих днів у сільській місцевості за умови укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) та після набуття споживачем (суміжним суб'єктом ринку природного газу) підтверджених обсягів природного газу на відповідний період.

Якщо на момент підключення до ГРМ і прийняття в експлуатацію вузла обліку власник газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечив укладення договору розподілу природного газу (технічної угоди), а також за наявності у нього підтверджених обсягів природного газу на поточний календарний період пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ одночасно з підключенням до ГРМ та складанням акта приймання комерційного вузла обліку в експлуатацію.

10. Якщо система внутрішнього газопостачання замовника передбачатиме підключення третіх осіб (інших замовників, споживачів), то у такому випадку:

- 1) замовник при поданні заяви на приєднання та заповненні опитувального листа Оператора ГРМ повинен зазначити відповідну інформацію про третіх осіб та надати їх перелік;
- 2) Оператор ГРМ в технічних умовах приєднання визначає вимоги до точок приєднання третіх осіб (споживачів) та до їх вузлів обліку природного газу, а замовник передбачає ці точки приєднання та вузли обліку в проєкті внутрішнього газопостачання;
- 3) замовник до початку будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання від точки приєднання замовника до точок приєднання третіх осіб (споживачів) має погодити з Оператором ГРМ проєкт внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку для третіх осіб. Разом з тим, якщо улаштування вузла обліку газу забезпечується Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання, то проєкт внутрішнього газопостачання додатково має бути погоджений з Оператором ГРМ у частині кошторису затрат на організацію вузла обліку. При цьому вартість

послуги Оператора ГРМ з погодження проєкту внутрішнього газопостачання визначається відповідно до методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженої Регулятором;

4) Оператор ГРМ на договірних засадах із замовником забезпечує контроль якості будівельно-монтажних робіт при спорудженні газових мереж внутрішнього газопостачання від точки приєднання замовника до точок приєднання третіх осіб (споживачів), які в подальшому стануть ГРМ;

5) підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання та укладання з її власником договору розподілу природного газу, а також пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання здійснюються Оператором ГРМ після врегулювання із замовником (власником газових мереж внутрішнього газопостачання) вимог цього Кодексу щодо технічної експлуатації газорозподільних систем.

Дія цього пункту не поширюється на приєднання дво- або багатоквартирного будинку.

11. Якщо об'єктом замовника, який необхідно приєднати до ГРМ, є дво- або багатоквартирний будинок (крім випадку, коли відповідно до даних опитувального листа та/або заяви замовника зазначений будинок передбачається облаштувати загальнобудинковим комерційним вузлом обліку газу, за яким будуть здійснюватися комерційні розрахунки), то надання послуг з приєднання додатково передбачає:

1) замовник при поданні заяви на приєднання та заповненні опитувального листа Оператора ГРМ повинен зазначити інформацію про необхідну загальну технічну потужність на будинок (визначається з урахуванням планованого до розміщення в будинку газового обладнання (плита, водонагрівач, котел тощо)), кількість квартир (приміщень) у такому будинку з визначенням технічної потужності кожної квартири (приміщення). З метою спрощення заповнення опитувального листа допускається вказувати технічну потужність на одну квартиру (приміщення) для однотипних квартир (приміщень) у цьому будинку із зазначенням їх кількості;

2) Оператор ГРМ у технічних умовах приєднання визначає:

вихідні дані для проєктування внутрішньобудинкової системи газопостачання дво- або багатоквартирного будинку;

вихідні дані для проєктування систем газопостачання квартир та приміщень у дво- або багатоквартирному будинку;

вимоги до організації вузлів обліку газу, якими буде забезпечуватися комерційний облік газу квартир та інших приміщень дво- або багатоквартирного будинку. Замовник передбачає організацію комерційного обліку газу у проєкті внутрішнього газопостачання, який погоджується Оператором ГРМ з урахуванням положень пункту 8 цієї глави;

3) до пуску газу у дво- або багатоквартирний будинок замовник має передати Оператору ГРМ копії технічної документації (копії виконавчої документації та копію проєкту газових мереж внутрішнього газопостачання) та копію укладеного договору на технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання багатоквартирного будинку;

4) пуск Оператором ГРМ газу до квартир (приміщень) дво- або багатоквартирного будинку здійснюється лише після укладення з власником (користувачем) квартири (приміщення) договору розподілу природного газу з урахуванням абзацу шостого пункту 9 цієї глави.

Для забезпечення підключення до ГРМ дво- або багатоквартирного будинку:

1) замовник має надати Оператору ГРМ підтвердні документи про введення в експлуатацію об'єкта будівництва;

2) Оператором ГРМ має бути забезпечено прийняття загальнобудинкового або поквартирних комерційних вузлів обліку газу в експлуатацію відповідно до вимог цього Кодексу;

3) між Оператором ГРМ та замовником має бути складений та підписаний акт балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

При наданні послуги з приєднання дво- або багатоквартирного будинку Оператор ГРМ має право здійснити заходи з унеможливлення несанкціонованого відбору природного газу на період до початку розподілу природного газу, у тому числі шляхом встановлення інвентарних заглушок та/або пломбування запірних пристроїв.

12. У разі якщо Оператор ГРМ відповідно до договору на приєднання збудував газові мережі зовнішнього газопостачання, а газові мережі внутрішнього газопостачання не підведені в точку приєднання або не введені в експлуатацію, Оператор ГРМ має здійснити заходи щодо унеможливлення несанкціонованого відбору природного газу, у тому числі шляхом встановлення інвентарної заглушки та/або опломбування запірних пристроїв, та має право на вибір:

ініціювати заходи з прийняття в установленому законодавством порядку вузла обліку в експлуатацію та пуску газу на вузол обліку, але за умови укладання із замовником договору розподілу природного газу та договору про відповідальне зберігання вузла обліку та пломб на запірних пристроях;

не підключати газові мережі зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності та/або не встановлювати (демонтувати) в точці приєднання вузол обліку до дати введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання (їх підведення до точки приєднання).

13. Якщо протягом одного року з дати видачі технічних умов приєднання замовник відповідно до умов договору на приєднання не надасть Оператору ГРМ на погодження проєкт зовнішнього газопостачання (якщо замовник був визначений розробником проєкту) та/або проєкт внутрішнього газопостачання (якщо проєкт мав передбачати приєднання третіх осіб та/або організацію вузла обліку в точці вимірювання), якщо продовження строку щодо їх надання не погоджено з боку Оператора ГРМ, Оператор ГРМ залишає за собою право не враховувати зарезервовану технічну (пропускну) потужність за об'єктом замовника при дефіциті технічної потужності для інших замовників (споживачів). При цьому Оператор ГРМ не враховує зарезервовану для замовника технічну потужність лише за умови письмового попередження замовника за 30 календарних днів до вчинення таких дій та за умови, що у цей самий строк замовник не надасть відповідний(і) проєкт (проєкти) на погодження або не буде прийняте рішення щодо погодження терміну його (їх) надання.

14. Плата за приєднання (вартість послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника) здійснюється замовником виключно грошовими коштами на поточний рахунок Оператора ГРМ.

Під час проєктування газових мереж зовнішнього газопостачання Оператор ГРМ може використовувати проєкти повторного використання (типові проєкти).

При забезпеченні послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи Оператор ГРМ має право залучати третіх осіб на умовах договору підряду.

Фактом виконання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільної системи є оформлений між Оператором ГРМ та замовником акт виконання послуги приєднання,

оформлення якого ініціюється Оператором ГРМ. Замовник не має права без обґрунтованих причин не підписувати акт виконання послуги приєднання.

Право власності на газові мережі зовнішнього газопостачання, у тому числі на вузол обліку, який встановлено Оператором ГРМ за рахунок плати за приєднання, набувається Оператором ГРМ відповідно до [статті 331](#) Цивільного кодексу України.

15. Оператори газорозподільних систем забезпечують функціонування електронних сервісів надання послуги з приєднання, які мають забезпечити взаємодію та документообіг між замовником та оператором газорозподільної системи у процесі приєднання, інформування замовника про стан надання послуги з приєднання та забезпечити відображення інформації про поточний стан виконання відповідних організаційних та технічних заходів, які здійснюються для надання послуги з приєднання замовнику, із зазначенням очікуваних та граничних строків їх виконання.

Мінімальними вимогами до інформаційного наповнення електронних сервісів надання послуги з приєднання є відображення інформації про поточний стан виконання відповідних організаційних та технічних заходів, які здійснюються Оператором ГРМ для надання послуги з приєднання замовнику щодо:

- готовності проекту договору на приєднання, проекту технічних умов приєднання та відповідних рахунків щодо їх оплати;

- проектування та здійснення заходів щодо оформлення земельних відносин щодо траси прокладання газових мереж зовнішнього газопостачання (за необхідності);

- отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки під газовими мережами зовнішнього газопостачання (за необхідності);

- виконання інженерно-геодезичних вишукувань;

- розробки та затвердження проекту зовнішнього газопостачання та його кошторисної частини;

- експертизи та погодження проектної документації з іншими заінтересованими сторонами;

- підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання;

- пуску газу на об'єкт замовника та укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) тощо.

16. У разі необхідності обґрунтованого внесення змін до технічних умов приєднання, проекту зовнішнього газопостачання та проекту внутрішнього газопостачання (якщо проект передбачає приєднання третіх осіб) та/або умов договору на приєднання ці зміни мають бути письмово погоджені між замовником та Оператором ГРМ.

17. Новозбудовані (реконструйовані, технічно переоснащені, капітально відремонтовані) газові мережі зовнішнього та внутрішнього газопостачання повинні відповідати вимогам законодавства. Відповідність якості обладнання та матеріалів, які були використані під час будівництва, повинна бути підтверджена документально.

Заходи з будівництва газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання повинні здійснюватися з дотриманням правового режиму земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів та газорозподільних систем, а також вимог [ПБСГ](#).

Технічна (технологічна) послідовність виконання робіт з будівництва газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання визначається у кожному конкретному випадку їх виконавцями та з урахуванням вимог договору на приєднання і законодавства України.

Технічний нагляд за будівництвом (новим будівництвом, капітальним ремонтом, реконструкцією і технічним переоснащенням) газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання здійснюється у встановленому законодавством порядку.

Проектування газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства, зокрема з урахуванням вимог чинних державних будівельних норм.

18. Спільні питання між замовником (власником газової мережі внутрішнього газопостачання) та Оператором ГРМ, пов'язані з приєднанням об'єкта замовника до ГРМ, мають вирішуватися шляхом переговорів та з урахуванням вимог нормативних документів, зокрема цього Кодексу, а також прийнятих рішень та роз'яснень Регулятора, а в разі недосягнення згоди – в судовому порядку.

VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу

1. Загальні умови

1. Суб'єкти ринку природного газу (у тому числі споживачі), які в установленому законодавством порядку підключені до газорозподільних систем, мають право на отримання/передачу природного газу зазначеними газорозподільними системами за умови дотримання ними вимог цього Кодексу та укладення договору розподілу природного газу.

2. Доступ споживачів, у тому числі побутових споживачів, до ГРМ для споживання природного газу надається за умови та на підставі укладеного між споживачем та Оператором ГРМ (до ГРМ якого підключений об'єкт споживача) договору розподілу природного газу, що укладається за формою Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2498 (далі – типовий договір розподілу природного газу), в порядку, визначеному цим розділом.

Доступ газодобувних підприємств та виробників біогазу чи іншого виду газу з альтернативних джерел, а також суміжних операторів газорозподільної системи з метою забезпечення передавання видобутого (виробленого) ними газу в ГРМ та відповідно отримання газу з ГРМ надається за умови та на підставі укладеної ними з Оператором ГРМ (до ГРМ якого підключені їх об'єкти) технічної угоди про умови приймання-передачі газу ГРМ, яка укладається з урахуванням вимог [глави 2](#) цього розділу.

Взаємовідносини між Оператором ГТС та Оператором ГРМ, пов'язані з прийманням-передачею природного газу в точках виходу з ГТС до ГРМ, регулюються укладеним між ними договором на транспортування природного газу, який укладається за формою [Типового договору транспортування природного газу](#), затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року №

2497 (далі – типовий договір транспортування природного газу), технічною угодою та відповідно до вимог [Кодексу ГТС](#).

3. Цілодобовий доступ суміжних суб'єктів ринку газу до ГРМ для отримання/передавання природного газу ГРМ за наявності укладеного з Оператором ГРМ договору розподілу природного газу (або у передбачених цим Кодексом випадках технічної угоди про умови приймання-передачі природного газу ГРМ чи договору на транспортування природного газу) забезпечується Оператором ГРМ за умови:

наявності достатньої вільної потужності в певній точці чи ділянці ГРМ;

реєстрації суб'єкта ринку природного газу на інформаційній платформі Оператора ГТС, а для суб'єктів ринку природного газу, що є споживачами, - включення до Реєстру споживачів постачальника на відповідний розрахунковий період;

відповідності параметрів природного газу, який передається до ГРМ, параметрам, визначеним [Кодексом ГТС](#) (норма застосовується для ГДП, ВБГ та Оператора ГТС).

Величина вільної потужності в певній точці чи ділянці ГРМ, а також порядок опублікування вільної потужності в розрізі ГРП визначаються Оператором ГРМ згідно з [розділом VII](#) цього Кодексу.

4. Оператор ГРМ зобов'язаний повідомити Регулятора про відмову суб'єкту ринку природного газу (споживачу) в доступі до ГРМ для отримання/передачі належного йому природного газу через ГРМ протягом п'яти робочих днів із зазначенням причин відмови за наявності однієї з таких причин:

надання доступу стане перешкодою для виконання таким оператором спеціальних обов'язків, покладених на нього відповідно до [статті 11](#) Закону України «Про ринок природного газу»;

відмова в доступі є виправданою на підставі рішення, прийнятого відповідно до [статті 55](#) Закону України «Про ринок природного газу».

У випадку відмови в доступі на підставі відсутності або недостатності вільної потужності в певній точці чи ділянці ГРМ Оператор ГРМ повинен вжити всіх можливих заходів для збільшення потужності ГРМ в зазначеній точці чи ділянці за умови, що це є економічно виправданим або суб'єкт ринку природного газу (споживач) згодився покрити витрати Оператора ГРМ на збільшення потужності.

2. Порядок укладання технічної угоди про умови приймання-передачі газу ГРМ

1. Технічна угода про умови приймання-передачі газу ГРМ має містити:

- 1) персональний EIC-код кожної сторони як суб'єкта ринку природного газу;
- 2) параметри якості природного газу та порядок визначення ФХП природного газу;
- 3) акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін зі схемою потоків газу на ГРС (ПВВГ);
- 4) перелік комерційних та дублюючих вузлів обліку (ЗВТ);
- 5) порядок комерційного обліку природного газу (порядок визначення об'єму/обсягу передачі природного газу в/з ГРМ);
- 6) порядок перевірки комерційних вузлів обліку газу;
- 7) порядок взаємодії сторін при виникненні аварійних ситуацій;
- 8) порядок отримання вихідної інформації від комерційного чи дублюючого вузла обліку.

2. Порядок отримання ГДП, ВБГ, Оператором ГРМ персонального ЕІС-коду визначений [Кодексом ГТС](#).

Параметри ФХП природного газу, порядок їх визначення та контролю мають відповідати вимогам, визначеним цим Кодексом.

Порядок комерційного обліку природного газу, у тому числі приладового, визначений в [розділах IX-XI](#) цього Кодексу.

3. За технічною угодою про умови приймання-передачі газу ГРМ між сторонами не здійснюються розрахунки за природний газ.

3. Порядок укладання договору розподілу природного газу

1. Договір розподілу природного газу має бути укладений Оператором ГРМ з усіма споживачами, у тому числі побутовими споживачами, об'єкти яких в установленому порядку підключені до/через ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності чи користуванні Оператора ГРМ.

Споживачі, у тому числі побутові споживачі, для здійснення ними санкціонованого відбору природного газу з ГРМ та можливості забезпечення постачання їм природного газу їх постачальниками зобов'язані укласти договір розподілу природного газу з Оператором ГРМ, до газорозподільної системи якого в установленому законодавством порядку підключений їх об'єкт.

Здійснення відбору (споживання) природного газу споживачем за відсутності укладеного договору розподілу природного газу не допускається.

За однією поштовою адресою укладається один договір розподілу природного газу з побутовим споживачем. У випадку наявності у побутового споживача декількох об'єктів за різними поштовими адресами укладаються окремі договори розподілу природного газу по цих об'єктах.

Якщо об'єкт побутового споживача перебуває у власності (користуванні) кількох осіб, укладається один договір з одним із співвласників (користувачів) за умови письмової згоди всіх інших співвласників (користувачів), про що робиться відмітка в заяві-приєднанні.

2. На підставі укладеного договору розподілу природного газу Оператор ГРМ:

1) присвоює споживачу (у тому числі побутовому споживачу) персональний ЕІС-код як суб'єкту ринку природного газу та в установленому законодавством порядку передає його Оператору ГТС для можливості ідентифікації споживача в інформаційній платформі Оператора ГТС, у тому числі для цілей закріплення споживача в Реєстрі споживачів відповідного постачальника та здійснення оперативних заходів при запровадженні процедури зміни постачальника;

2) надає послугу споживачу із забезпечення цілодобового доступу до ГРМ для можливості споживання ним відповідних об'ємів природного газу, виділених постачальником природного газу;

3) забезпечує формування та передачу прогнозів відборів/споживання природного газу та обсягів фактичного споживання природного газу споживачем Оператору ГТС у порядку, визначеному [Кодексом ГТС](#) та цим Кодексом.

Порядок присвоєння персонального ЕІС-коду споживачу (побутовому споживачу) та за необхідності його точці (точкам) комерційного обліку визначається [главою 4](#) цього розділу.

Порядок комерційного обліку природного газу, у тому числі приладового, по об'єкту споживача визначений в [розділах IX-XI](#) цього Кодексу.

3. Договір розподілу природного газу є публічним та укладається з урахуванням [статей 633, 634, 641, 642](#) Цивільного Кодексу України за формою Типового договору розподілу природного газу.

Оператор ГРМ зобов'язаний на головній сторінці свого вебсайту, а також в друкованих виданнях, що публікуються на території його ліцензованої діяльності, та власних центрах обслуговування споживачів розмістити редакцію договору розподілу природного газу та роз'яснення щодо укладення та приєднання споживача до договору розподілу природного газу.

4. Договір розподілу природного газу між Оператором ГРМ та споживачем укладається шляхом підписання заяви-приєднання споживача до умов договору розподілу природного газу, що відповідає Типовому договору розподілу природного газу, розміщеному на офіційному вебсайті Регулятора та Оператора ГРМ та/або в друкованих виданнях, що публікуються на території його ліцензованої діяльності з розподілу газу, і не потребує двостороннього підписання сторонами письмової форми договору.

На письмову вимогу споживача Оператор ГРМ зобов'язаний протягом десяти робочих днів з дати отримання такого письмового звернення надати споживачу підписану уповноваженою особою Оператора ГРМ письмову форму договору розподілу природного газу.

5. Для забезпечення приєднання до договору розподілу природного газу всіх фактично підключених до/через ГРМ споживачів (у тому числі побутових споживачів) Оператор ГРМ в установленому цією главою порядку направляє кожному споживачу супровідним листом за формою додатка 3 до типового договору розподілу природного газу сформовану заяву-приєднання до умов договору розподілу природного газу з персоніфікованими даними споживача та його об'єкта, що складається за формою додатка 1 (для побутових споживачів) або додатка 2 (для споживачів, що не є побутовими) до типового договору розподілу природного газу.

Оператор ГРМ може надати споживачу підписану його уповноваженою особою письмову форму договору розподілу природного газу.

Персоніфіковані дані мають бути достатніми для проведення розрахунків, зокрема мають містити:

1) присвоєний споживачу персональний EIC-код як суб'єкту ринку природного газу та за необхідності EIC-код його точки (точок) комерційного обліку;

2) величину річної замовленої потужності об'єкта споживача (для споживача, що не є побутовим) на період до завершення першого повного газового року споживання природного газу;

3) перелік комерційних вузлів обліку (за їх наявності);

4) акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, що складається з урахуванням вимог цього Кодексу;

5) групу споживання та планові місячні об'єми споживання побутового споживача у розрізі 12 календарних місяців, що визначаються відповідно до вимог цього Кодексу (норма застосовується щодо побутових споживачів з лічильником газу);

6) норми споживання природного газу у розрізі 12 календарних місяців (норма застосовується щодо побутових споживачів без лічильника газу);

7) розрахунок втрат і витрат природного газу (за необхідності щодо споживачів, які не є побутовими).

У разі незгоди споживача приєднуватися до умов договору розподілу природного газу споживач не має права використовувати природний газ із ГРМ та має подати до Оператора ГРМ письмову заяву про припинення розподілу природного газу на його об'єкт.

Згідно з вимогами цього пункту здійснюється приєднання до договору розподілу природного газу споживачів-замовників, які отримують технічний доступ до ГРМ.

6. Якщо в результаті реконструкції чи технічного переоснащення вже підключеного до ГРМ об'єкта та/або зміни форми власності чи власника цього об'єкта є необхідність внесення змін до персоніфікованих даних споживача або укладання договору розподілу природного газу з новим власником, споживач (замовник) повинен самостійно звернутися до Оператора ГРМ з відповідною заявою про внесення змін до персоніфікованих даних або укладання договору розподілу природного газу.

Нові власники об'єктів, підключених в установленому законодавством порядку до ГРМ, разом із заявою про укладання договору розподілу природного газу (формування заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу) подають Оператору ГРМ такі документи:

1) копії документів, якими визначено право власності чи користування замовника на його об'єкт (приміщення);

2) копії документів замовника на право укладання договорів, а саме документів, які посвідчують фізичну особу або її представника (для фізичних осіб), документів, які посвідчують статус юридичної особи чи фізичної особи - підприємця та її представника (для юридичних осіб і фізичних осіб - підприємців), та копію документа про взяття на облік або реєстрацію у територіальних органах Державної фіскальної служби;

3) копію належним чином оформленої довіреності на представника замовника, уповноваженого представляти інтереси замовника під час процедури укладання договору розподілу природного газу (за потреби).

Якщо додані до заяви про внесення змін до персоніфікованих даних споживача або про укладання договору розподілу природного газу з новим власником об'єкта дані потребують уточнення, Оператор ГРМ протягом п'яти робочих днів з дня реєстрації заяви направляє споживачу (замовнику) письмовий запит щодо уточнення даних.

За відсутності зауважень або після їх усунення Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви (або дати усунення зауваження) повідомляє споживача про коригування персоніфікованих даних, а для нового споживача надає (підтверджує) сформовану заяву-приєднання до умов договору розподілу природного газу.

7. Фактом приєднання споживача до умов договору розподілу природного газу (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які засвідчують його бажання укласти договір розподілу природного газу, зокрема повернення підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка Оператора ГРМ та/або документально підтверджене споживання природного газу.

8. Оператор ГРМ не має права відмовити споживачу, власні об'єкти якого підключені до/через ГРМ, в укладанні договору розподілу природного газу за умови дотримання споживачем вимог щодо укладення договору розподілу природного газу, передбачених цим Кодексом та чинним законодавством.

У разі прийняття рішення про відмову споживачу (замовнику) в укладанні договору розподілу природного газу Оператор ГРМ інформує про це споживача (замовника) та відповідний територіальний орган Регулятора.

9. У разі передавання об'єкта споживача або його частини в оренду та обумовлення договором оренди передавання орендареві відповідних повноважень щодо врегулювання договірних відносин з Оператором ГРМ стосовно забезпечення орендованого об'єкта або його частини природним газом між орендарем та Оператором ГРМ має бути укладений договір розподілу природного газу у порядку, визначеному цим Кодексом.

10. У разі звільнення займаного об'єкта або приміщення (остаточного припинення користування природним газом) споживач зобов'язаний повідомити про це Оператора ГРМ не пізніше ніж за 20 робочих днів до дня звільнення об'єкта або приміщення (остаточного припинення користування природним газом) та остаточно розрахуватись з ним за договором розподілу природного газу до вказаного споживачем дня звільнення об'єкта або приміщення (остаточного припинення користування природним газом) включно.

Оператор ГРМ зобов'язаний припинити розподіл (газопостачання) природного газу споживачу із заявленого ним дня звільнення об'єкта або приміщення (остаточного припинення користування природним газом).

У разі неповідомлення або несвоєчасного повідомлення споживачем Оператора ГРМ про звільнення об'єкта або приміщення (остаточне припинення користування природним газом) споживач зобов'язаний здійснювати оплату послуг за договором розподілу природного газу, як впливає з умов договору.

Договір розподілу природного газу з новим споживачем укладається після припинення договору розподілу природного газу із споживачем, який звільняє об'єкт або приміщення.

4. Порядок присвоєння споживачу персонального EIC-коду як суб'єкту ринку природного газу

1. З метою уніфікації та однозначної ідентифікації споживачів, у тому числі побутових споживачів, та за необхідності їх точок комерційного обліку, а також для забезпечення спрощення процедури зміни постачальника природного газу та електронного обміну даними між суб'єктами ринку природного газу використовується система кодування, рекомендована Європейською мережею операторів газотранспортних систем.

2. Визначення персоніфікованого EIC-коду для кожного суб'єкта ринку природного газу, у тому числі для споживачів, підключених до газорозподільних систем, здійснюється у порядку, встановленому [Кодексом ГТС](#).

Оператор ГРМ:

здійснює визначення та присвоєння всім споживачам, у тому числі побутовим споживачам, підключеним до ГРМ, персоніфікованих EIC-кодів та за необхідності відповідних EIC-кодів їх точкам комерційного обліку;

інформує кожного споживача, який підключений до ГРМ, про присвоєння йому ЕІС-коду як суб'єкту ринку природного газу та (у разі присвоєння) відповідних ЕІС-кодів його точкам комерційного обліку;

на постійній основі в особистих кабінетах (за наявності) та щомісячно в платіжному документі побутового споживача зазначає його ЕІС-код та ЕІС-код (за наявності) його точки комерційного обліку;

протягом п'яти робочих днів після присвоєння споживачу, у тому числі побутовому споживачу, персоналізованого ЕІС-коду передає його Оператору ГТС у порядку, визначеному [Кодексом ГТС](#).

3. Присвоєння ЕІС-коду окремій точці комерційного обліку споживача здійснюється Оператором ГРМ за наявності у споживача більше однієї точки комерційного обліку згідно з договором розподілу природного газу за умови:

розміщення точок комерційного обліку споживача на територіях відокремлених підрозділів (філій) Оператора ГРМ, що потребує окремого обліку природного газу;

письмової вимоги споживача щодо можливості постачання природного газу на його окремі об'єкти (точки комерційного обліку) різними постачальниками.

У разі якщо за релігійними переконаннями споживач заперечує проти присвоєння йому персоналізованого ЕІС-коду як суб'єкту ринку природного газу, що підтверджується заявою про відмову, зазначений ЕІС-код присвоюється Оператором ГРМ точці комерційного обліку споживача.

4. Оператор ГРМ відповідає за збереження ЕІС-кодів, присвоєних споживачам та відповідним точкам комерційного обліку.

Оператор ГРМ в односторонньому порядку не має права змінювати ЕІС-код, присвоєний споживачу або точці його комерційного обліку.

5. Порядок фактичного розподілу (споживання) природного газу

1. Споживання (відбір) природного газу з газорозподільної системи за наявності укладеного договору розподілу природного газу між споживачем та Оператором ГРМ здійснюється за умови: включення споживача до Реєстру споживачів будь-якого постачальника на відповідний розрахунковий період;

забезпечення споживачем своєчасних розрахунків з Оператором ГРМ відповідно до умов договору розподілу природного газу.

Порядок включення споживача до Реєстру споживачів постачальника визначається відповідно до вимог [Кодексу ГТС](#).

2. Фактичний розподіл природного газу для потреб споживача здійснюється Оператором ГРМ у загальному потоці природного газу від точок його надходження в ГРМ до пунктів призначення споживача.

3. За відсутності у споживача діючого постачальника (якщо споживач не включений до Реєстру споживачів будь-якого постачальника) у відповідному розрахунковому періоді споживач не має права здійснювати відбір/споживання природного газу з газорозподільної системи та має подати до Оператора ГРМ письмову заяву про припинення розподілу природного газу на його об'єкт.

4. Якщо за результатами споживання природного газу у період відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника (несанкціонований відбір природного газу) Оператор ГТС при забезпеченні заходів балансування за підсумками газового місяця за процедурою, визначеною [Кодексом ГТС](#), віднесе такі обсяги (неврегульований небаланс) на Оператора ГРМ, тоді споживач має компенсувати Оператору ГРМ вартість таких обсягів, що розраховується за формулою

$$B = V_{\phi} \times \text{Ц} \times K,$$

де	B	-	вартість природного газу, яка компенсується Оператору ГРМ;
	V_{ϕ}	-	об'єм (обсяг) природного газу, фактично спожитий споживачем за період відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника;
	Ц	-	ціна природного газу, використаного Оператором ГРМ для покриття втрат і виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ у відповідний період. Оператор ГРМ щомісячно публікує на своєму вебсайті інформацію про таку ціну та період її дії;
<i>{Абзац п'ятий пункту 4 глави 5 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг № 1445 від 01.09.2021}</i>			
	K	-	коефіцієнт компенсації, який визначається на рівні 1,5.

При цьому якщо неврегульований небаланс станеться внаслідок відмови в доступі до об'єкта споживача для здійснення Оператором ГРМ припинення розподілу природного газу або внаслідок невиконання споживачем письмової вимоги Оператора ГРМ самостійно припинити (обмежити) споживання природного газу, коефіцієнт компенсації має становити 2.

6. Порядок розрахунків за договором розподілу природного газу

1. Розрахунки споживача за послугу розподілу природного газу, що надається Оператором ГРМ за договором розподілу природного газу, здійснюються виходячи з величини річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача та оплачуються споживачем рівномірними частками протягом календарного року.

Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається як добуток 1/12 річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача на тариф, встановлений Регулятором для відповідного Оператора ГРМ із розрахунку місячної вартості одного кубічного метра замовленої потужності.

2. Річна замовлена потужність (за замовчуванням) об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому календарному року, який визначається відповідно до вимог цього Кодексу, крім випадків, передбачених цією главою.

Розмір величини річної замовленої потужності для споживача, що не є побутовим, визначається Оператором ГРМ виходячи з наявних об'єктів, зазначених у заяві-приєднанні, що є додатком до договору розподілу природного газу.

За наявності порушень побутовим споживачем, визначених [главою 2](#) розділу XI цього Кодексу, крім [пункту 3](#) глави 2 розділу XI цього Кодексу, до розрахунку річної замовленої

потужності (за замовчуванням) об'єкта (об'єктів) споживача за період такого порушення включаються обсяги на рівні планових об'ємів споживання, що розраховуються виходячи з групи споживання побутового споживача відповідно до [додатка 1](#) до цього Кодексу.

З 01 січня 2021 року річна замовлена потужність об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому календарному року, який визначається відповідно до вимог цього Кодексу, але не може бути меншою за:

39 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується тільки для приготування їжі;

126 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується для підігріву води та приготування їжі;

314 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується комплексно, у тому числі для опалення, або об'єкта споживача, що не є побутовим.

Оператор ГРМ зобов'язаний до 12 жовтня щорічно за підсумками газового року проінформувати споживача про фактичний обсяг споживання природного газу всіма об'єктами споживача за попередній газовий рік та одночасно повідомити його, що зазначений обсяг споживання газу за замовчуванням споживача буде визначений як розмір річної замовленої потужності споживача на наступний календарний рік. У такому повідомленні Оператор ГРМ одночасно має зазначити про: величину річної замовленої потужності на поточний календарний рік; величину потужності, яка розрахована для щомісячної оплати споживачем у поточному календарному році; величину потужності, яка розрахована для щомісячної оплати споживачем у наступному календарному році; покази лічильника природного газу/інші дані, за якими було сформовано (станом на 30 вересня поточного року) розмір річної замовленої потужності (за замовчуванням) на наступний календарний рік (для побутових споживачів).

Така інформація надається споживачеві шляхом розміщення її у платіжних документах (для побутових споживачів), особистих кабінетах споживача (за наявності), актах приймання-передачі природного газу (для споживачів, що не є побутовими).

Споживач, що не є побутовим, має право не пізніше ніж до 20 жовтня календарного року, що передує розрахунковому (крім замовлення потужності на 2020 рік, яке здійснюється до 01 листопада), подати Оператору ГРМ уточнену заявку на величину річної замовленої потужності сумарно по всіх його об'єктах з розбивкою по кожному об'єкту в газорозподільній зоні відповідного Оператора ГРМ на розрахунковий календарний рік. У такому разі, якщо фактичний обсяг використання потужності (протягом календарного року) буде перевищувати замовлену споживачем річну потужність сумарно по всіх його об'єктах, величина перевищення має бути сплачена споживачем за півторакратною вартістю тарифу на розподіл природного газу на користь Оператора ГРМ відповідно до договору розподілу природного газу.

Фактичний обсяг використання потужності визначається виходячи із фактичного обсягу споживання природного газу наростаючим підсумком протягом відповідного календарного року.

У випадку якщо річна замовлена потужність (за замовчуванням) об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік, що передував розрахунковому

календарному року, нарахування Оператором ГРМ вартості перевищення замовленої потужності не здійснюється.

На період до кінця 2019 року Оператор ГРМ визначає річну замовлену потужність об'єкта споживача виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за період з 01 жовтня 2018 року по 30 вересня 2019 року.

3. У разі здійснення споживачем, що не є побутовим, замовлення річної потужності відповідно до [абзацу десятого пункту 2](#) або [абзацу другого пункту 5](#) цієї глави споживач, що не є побутовим, має право одноразово з 10 липня по 15 вересня розрахункового календарного року подати Оператору ГРМ заявку на уточнення (збільшення/зменшення) величини замовленої річної потужності сумарно по всіх його об'єктах у газорозподільній зоні відповідного Оператора ГРМ на поточний календарний рік.

У такому випадку Оператор ГРМ здійснює перерахунок місячної вартості послуги розподілу природного газу відповідно до [пункту 1](#) цієї глави за весь календарний рік.

Заявки на коригування, подані раніше/пізніше встановленого терміну, Оператором ГРМ не розглядаються та вважаються не поданими споживачем.

При зменшенні величини замовленої річної потужності переплата, яка утворилася внаслідок перерахунку вартості послуг з розподілу природного газу за період з початку поточного календарного року до місяця, у якому здійснюється уточнення величини замовленої річної потужності (включно), з урахуванням тарифів на розподіл природного газу відповідних періодів зараховується Оператором ГРМ у рахунок майбутніх платежів споживача, що не є побутовим, або на письмову вимогу цього споживача протягом 10 робочих днів з дня отримання вимоги грошові кошти повертаються споживачу. Перерахунок вартості послуги з розподілу природного газу за період з початку поточного календарного року до місяця, у якому здійснюється уточнення (зменшення) величини замовленої річної потужності, відображається у періоді нарахування за послуги розподілу природного газу поточного календарного місяця.

Уточнена зменшена замовлена величина річної потужності не може бути менша за фактичний обсяг розподілу природного газу протягом звітного календарного року станом на 01 число місяця, у якому відбувається уточнення.

При збільшенні величини замовленої річної потужності різниця вартості послуги розподілу природного газу, яка утворилася внаслідок перерахунку вартості такої послуги за період з початку поточного календарного року до місяця, у якому здійснюється уточнення величини замовленої річної потужності (включно), оплачується споживачем, що не є побутовим, за тарифами на розподіл природного газу відповідних періодів протягом 10 робочих днів з дня виставлення Оператором ГРМ рахунку та включається в нарахування за послуги розподілу природного газу поточного календарного місяця.

Вартість перевищення замовленої річної потужності споживачем, що не є побутовим, не перераховується Оператором ГРМ споживачу після коригування замовленої потужності. При цьому величина перевищення замовленої потужності не враховується Оператором ГРМ при обліку фактичної використаної потужності протягом року.

4. Для нового споживача та/або його об'єкта, що має фактичний період споживання природного газу менший ніж дев'ять місяців (крім об'єктів споживачів, що не є побутовими), або за умови відсутності споживання природного газу споживачем та/або його об'єктом протягом

усього попереднього газового року річна замовлена потужність споживача (його об'єкта) визначається Оператором ГРМ за замовчуванням на рівні:

39 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується тільки для приготування їжі;

126 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується для підігріву води та приготування їжі;

314 куб.м - для об'єкта побутового споживача, на якому природний газ використовується комплексно, у тому числі для опалення, або об'єкта споживача, що не є побутовим.

У випадку коли новий побутовий споживач уклав договір розподілу природного газу на підставі права користування на об'єкт газоспоживання, величина річної замовленої потужності визначається на рівні річної замовленої потужності (за замовчуванням) по цьому об'єкту, визначеної для попереднього споживача (за наявності в попередньому газовому році).

З моменту, коли новий побутовий споживач та/або об'єкт побутового споживача фактично споживає природний газ повні дев'ять місяців та до завершення повного календарного року споживання, величина річної замовленої потужності об'єкта споживача визначається як добуток числа 12 на фактичне середньомісячне споживання природного газу за попередні перші дев'ять місяців споживання з урахуванням вимог [пункту 1](#) цієї глави.

За відсутності повного газового року споживання новим побутовим споживачем та/або його об'єктом (у випадку укладення договору розподілу природного газу у період жовтень - грудень) річна замовлена потужність (за замовчуванням) на третій календарний рік розраховується Оператором ГРМ виходячи із середньомісячного фактичного споживання, помноженого на 12.

5. Для нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта річна замовлена потужність споживача (його об'єкта) визначається споживачем за його заявою, але не менше обсягів, визначених [абзацом четвертим](#) пункту 4 цієї глави.

Річна замовлена потужність нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта визначається за його заявою, яка визначає річну замовлену потужність окремо на перший (поточний) та другий (наступний) календарні роки. При цьому такий споживач має право одноразово подати Оператору ГРМ заяву на зміну величини річної замовленої потужності на другий (наступний) календарний рік з 01 жовтня по 20 жовтня року, що передує наступному календарному року.

За відсутності повного газового року споживання новим споживачем, що не є побутовим, та/або його об'єктом річна замовлена потужність (за замовчуванням) на третій календарний рік (у випадку укладення договору розподілу природного газу у період жовтень-грудень) розраховується Оператором ГРМ виходячи із середньомісячного фактичного споживання, помноженого на 12.

Для нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта, у випадку якщо фактичний обсяг використання потужності (протягом календарного року) буде перевищувати замовлену споживачем річну потужність (у тому числі змінену відповідно до абзацу другого цього пункту), до завершення повного календарного року величина перевищення має бути сплачена споживачем з коефіцієнтом 1,1 до тарифу на розподіл природного газу на користь Оператора ГРМ відповідно до договору розподілу природного газу.

Розрахунки для нового споживача, що не є побутовим, та/або його об'єкта здійснюються виходячи з величини замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача до кінця календарного року та оплачуються споживачем рівномірними частками. Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається шляхом множення тарифу на розподіл природного газу на співвідношення замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача до кількості місяців, які залишились до кінця календарного року, з урахуванням місяця, у якому здійснюється замовлення потужності.

Якщо по об'єкту, підключеному в установленому порядку до газорозподільної системи, укладається договір розподілу природного газу з новим споживачем, що не є побутовим, замовлена потужність по об'єкту такого споживача може визначатись за його заявою виходячи з розміру замовленої потужності попереднього споживача. У такому разі річна замовлена потужність вважається замовленою за замовчуванням.

У випадку приєднання нового об'єкта споживача, що не є побутовим (за умови наявності інших об'єктів з періодом експлуатації не менше одного повного газового року), величина річної замовленої потужності та фактичне використання такої потужності визначаються по цьому об'єкту споживача окремо. По інших об'єктах споживача величина річної замовленої потужності та фактичне використання такої потужності визначаються сумарно по всіх об'єктах.

6. Періодом для здійснення розрахунків за договором розподілу природного газу є календарний місяць.

7. Оплата вартості послуг за договором розподілу природного газу здійснюється споживачем на підставі відповідного рахунка Оператора ГРМ на умовах договору розподілу природного газу з моменту його укладання.

Споживач, що не є побутовим, оплачує вартість замовленої річної потужності виходячи з наявних об'єктів, зазначених у заяві-приєднанні, що є додатком до договору розподілу природного газу.

Оплата здійснюється виключно грошовими коштами.

Дата оплати визначається датою, на яку були зараховані кошти на рахунок Оператора ГРМ.

8. У разі виникнення у споживача заборгованості за договором розподілу природного газу сторони (за згодою Оператора ГРМ) можуть укласти графік погашення заборгованості, який оформлюється додатком до договору або окремим договором про реструктуризацію заборгованості.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості Оператор ГРМ має право грошові кошти, отримані від споживача в поточному розрахунковому періоді, зарахувати в рахунок погашення існуючої заборгованості споживача відповідно до черговості її виникнення.

Укладення сторонами та дотримання споживачем узгодженого графіка погашення заборгованості не звільняє споживача від виконання зобов'язань за договором.

У разі відсутності графіка погашення заборгованості або його недотримання чи неоплати поточних платежів Оператор ГРМ має право у порядку, визначеному цим Кодексом та договором розподілу природного газу, припинити або обмежити розподіл (споживання) природного газу ГРМ на об'єкти споживача до повного погашення заборгованості.

9. Припинення або обмеження розподілу (споживання) природного газу не звільняє споживача від зобов'язання оплати вартості послуг за договором розподілу природного газу, крім

випадків, передбачених цим пунктом, у тому числі розірвання цього договору або внесення змін до заяви-приєднання, що є додатком до договору розподілу природного газу, та вилучення об'єкта споживача.

У разі розірвання договору розподілу природного газу або вилучення об'єкта споживача із заяви-приєднання оплата вартості послуги за договором розподілу природного газу здійснюється споживачем з урахуванням повного календарного місяця, у якому сталося розірвання договору або вилучено об'єкт із заяви-приєднання. У цих випадках Оператор ГРМ коригує дані технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) на відповідній ГРП згідно з вимогами [розділу VII](#) цього Кодексу.

Якщо на дату розірвання договору розподілу природного газу або вилучення об'єкта споживача із заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу фактичний обсяг споживання сумарно по всіх об'єктах цього споживача або об'єкту, який було вилучено із заяви-приєднання до умов договору розподілу природного газу, буде перевищувати оплачену річну замовлену потужність поточного календарного року з урахуванням місяця, у якому розірваний договір або вилучений об'єкт із заяви-приєднання, споживач зобов'язаний у десятиденний строк з дня виставлення рахунку сплатити Оператору ГРМ різницю між вартістю фактично використаної потужності та вартістю оплаченої річної замовленої потужності. При цьому за наявності двох і більше об'єктів споживача величина оплаченої вартості річної потужності по об'єкту визначається пропорційно розміру річної замовленої потужності такого об'єкта до загального розміру річної замовленої потужності цього споживача.

Якщо припинення або обмеження розподілу природного газу здійснюється за ініціативи Оператора ГРМ у випадках, передбачених [пунктом 3.17](#) глави 3 розділу V Правил безпеки систем газопостачання, нарахування вартості послуги за договором розподілу природного газу не здійснюється. При цьому місячна вартість послуг розподілу зменшується з урахуванням кількості днів припинення (обмеження) розподілу природного газу. Таке припинення (обмеження) та відновлення розподілу природного газу споживачу здійснюється за рахунок Оператора ГРМ.

10. Надання Оператором ГРМ послуги споживачу, що не є побутовим, за договором розподілу природного газу підтверджується підписаним між ними актом наданих послуг.

Оператор ГРМ до п'ятого числа місяця, наступного за звітним, надсилає споживачу два примірники оригіналу акта наданих послуг за звітний період, підписані уповноваженим представником Оператором ГРМ.

Споживач протягом двох днів з дня одержання акта наданих послуг зобов'язаний повернути Оператору ГРМ один примірник оригіналу акта, підписаний уповноваженим представником споживача, або надати в письмовій формі мотивовану відмову від підписання акта наданих послуг. У випадку відмови від підписання акта наданих послуг розбіжності підлягають урегулюванню в порядку, встановленому законодавством.

До вирішення спірних питань сума до сплати за надані послуги з розподілу природного газу ГРМ устанавлюється відповідно до даних Оператора ГРМ.

7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам

1. Оператор ГРМ в устанавленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового

споживача) з дотриманням [ПБСГ](#) та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках:

1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу;

2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках:

відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді;

відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача;

3) подання споживачем або його постачальником (який уклав з Оператором ГРМ договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання споживачам) письмової заяви про припинення газопостачання;

4) відмова споживача від встановлення лічильника газу, що здійснюється за ініціативи та за кошти Оператора ГРМ, з урахуванням [Закону України](#) «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»;

5) розірвання договору розподілу природного газу;

6) несанкціонований відбір природного газу або втручання в роботу ЗВТ чи ГРМ;

7) несанкціоноване відновлення газоспоживання;

8) визнання в установленому порядку аварійним станом газорозподільної системи та/або ліквідація наслідків аварій, спричинених надзвичайними ситуаціями техногенного, природного або екологічного характеру, та проведення ремонтно-відновлювальних робіт;

9) наявність заборгованості за несанкціонований відбір природного газу з ГРМ;

10) необґрунтована відмова від підписання акта наданих послуг та/або акта приймання-передачі природного газу (норма застосовується по об'єкту споживача, що не є побутовим);

11) відмова представникам Оператора ГРМ в доступі на об'єкти або земельну ділянку Споживача, де розташована газорозподільна система та/або газове обладнання, та/або комерційний вузол обліку газу, для здійснення контролю відповідності встановленого газоспоживаючого обладнання проєктній документації, обстеження газових мереж до ВОГ та/або газоспоживаючого обладнання;

12) в інших випадках, передбачених законодавством.

Якщо припинення газопостачання (розподілу природного газу) на об'єкт побутового споживача буде здійснюватися у випадках, визначених у підпунктах 1 - 5 (крім випадку подання споживачем письмової заяви про припинення газопостачання), 9 цього пункту, Оператор ГРМ має надіслати рекомендованим поштовим відправленням або надати з позначкою про вручення повідомлення про припинення газопостачання/розподілу природного газу побутовому споживачу не менше ніж за три доби до запланованої дати припинення газопостачання (розподілу природного газу). При цьому в повідомленні мають бути зазначені підстави та дата припинення газопостачання (розподілу природного газу) Оператором ГРМ.

Якщо буде здійснюватися припинення газопостачання (розподілу природного газу) на об'єкт споживача, що є бюджетною установою відповідно до [Бюджетного кодексу України](#), закладом охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо),

закладом охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), то Оператор ГРМ має надати рекомендованим поштовим відправленням або з позначкою про вручення повідомлення про припинення газопостачання/розподілу природного газу споживачу не менше ніж за 10 днів до запланованої дати припинення газопостачання (розподілу природного газу).

2. Споживач зобов'язаний допустити представників Оператора ГРМ на власні об'єкти та не протидіяти їм при здійсненні заходів з припинення (обмеження) розподілу природного газу. При отриманні від Оператора ГРМ письмової вимоги про самостійне обмеження або припинення споживання (відбору) природного газу споживач зобов'язаний виконати вимогу Оператора ГРМ та самостійно обмежити або припинити споживання (відбір) природного газу.

3. Якщо внаслідок несвоєчасної та/або неповної оплати послуг за договором розподілу природного газу Оператор ГРМ не здійснив припинення (обмеження) розподілу природного газу споживачу-боржнику через відмову в доступі до об'єкта споживача або на письмову вимогу Оператора ГРМ споживач самостійно не обмежив чи не припинив споживання (відбір) природного газу з ГРМ, Оператор ГРМ має право вимагати від споживача, крім оплати послуги розподілу природного газу, сплати компенсації, яка розраховується за формулою

$$B = W/12 \times \text{Ц} \times T,$$

де	B	- величина компенсації;
	W	- величина річної замовленої потужності об'єкта споживача за договором розподілу природного газу;
	Ц	- тариф, встановлений Регулятором для Оператора ГРМ за послуги розподілу природного газу;
	T	- кількість календарних місяців з часу, вказаного в повідомленні про припинення розподілу природного газу, до часу фактичного припинення розподілу природного газу або до моменту відсутності у споживача простроченої заборгованості за послуги розподілу природного газу. При неповному календарному місяці для розрахунку враховується фактична частка місяця, протягом якого здійснювався розподіл природного газу

4. Пломбування та розпломбування газового обладнання на об'єктах споживачів, що пов'язані з припиненням/обмеженням або відновленням газопостачання (розподілу природного газу), виконуються Оператором ГРМ відповідно до вимог [розділу X](#) цього Кодексу.

При припиненні (відновленні) розподілу природного газу на об'єкт споживача складається акт у двох примірниках, один з яких залишається у споживача. При складанні акта про припинення розподілу природного газу Оператор ГРМ зазначає в ньому про наслідки несанкціонованого відновлення газоспоживання, передбачені цим Кодексом, а також обов'язково фіксує фактичні показання лічильника газу на дату припинення газопостачання (розподілу природного газу), за винятком випадків відмови в доступі до об'єкта споживача, де розташований лічильник газу (ЗВТ).

У разі відмови споживача від підписання акта про припинення газопостачання (розподілу природного газу) фіксація припинення газопостачання (розподілу природного газу) (крім випадків відключень при аварійних ситуаціях) повинна підтверджуватися відеозйомкою, про що зазначається в акті про припинення газопостачання (розподілу природного газу), та/або підписом акта про припинення газопостачання (розподілу природного газу) однією

незаінтересованою особою (представник житлово-експлуатаційної організації, балансоутримувач або управитель будинку, виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоорганізації населення або представник органу місцевого самоврядування тощо) за умови посвідчення такої особи. Акт про припинення газопостачання (розподілу природного газу) у цьому випадку надсилається споживачу рекомендованим поштовим відправленням.

5. Припинення (обмеження) газопостачання (розподілу природного газу) споживачу здійснюється, зокрема, шляхом перекриття запірних пристроїв або встановлення інвентарної заглушки та їх опломбування.

При несанкціонованому відновленні газоспоживання (розподілу природного газу), відмові представникам Оператора ГРМ в доступі до об'єкта споживача для припинення газопостачання (розподілу природного газу), у тому числі для локалізації чи ліквідації аварійної ситуації, а також після закінчення (розірвання) договору розподілу природного газу Оператор ГРМ може здійснити припинення газопостачання (розподілу природного газу) шляхом механічного від'єднання газових мереж споживача від газорозподільної системи.

6. Відновлення газопостачання (розподілу природного газу) здійснюється Оператором ГРМ протягом двох робочих днів у містах та п'яти календарних днів у сільській місцевості за письмовим зверненням споживача (його постачальника) про відновлення газопостачання (розподілу природного газу) та після усунення порушень (за їх наявності) і відшкодування Оператору ГРМ витрат на припинення та відновлення газопостачання (розподілу природного газу).

7. Якщо за ініціативою споживача необхідно припинити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача чи його окремі газові прилади для проведення ремонтних робіт, реконструкції чи технічного переоснащення або з інших причин, споживач не пізніше ніж за сім днів повинен письмово повідомити про це Оператора ГРМ та узгодити з ним дату припинення газопостачання (розподілу природного газу), а Оператор ГРМ в узгоджену із споживачем дату зобов'язаний припинити газопостачання (розподіл природного газу) споживачеві.

Припинення газопостачання за ініціативою споживача здійснюється, зокрема, шляхом перекриття та опломбування запірних пристроїв або встановлення інвентарної заглушки та її опломбування, або в інший спосіб, визначений споживачем відповідно до ПБСГ.

Постачання/розподіл природного газу вважається припиненим за умови наявності пломб Оператора ГРМ на запірних пристроях, інвентарних заглушках тощо, що зафіксовано відповідним актом.

8. У випадку запланованих капітальних ремонтів ГРМ (крім аварійних) Оператор ГРМ має повідомити споживача про припинення розподілу природного газу ГРМ не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати припинення розподілу природного газу ГРМ.

9. Постачальник природного газу може укласти з відповідним Оператором ГРМ договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання його споживачам